

กรุงเทพธุรกิจ
Smart EEC
● ฐานา บุญยประวัติ
นายกสมาคมการผังเมืองไทย thapana.asia@gmail.com

ข้อตกลงร่วม ของสังคมกับอีอีซี

พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อการพัฒนาขนาดใหญ่
อย่างอีอีซี รัฐบาลควรให้ความสำคัญต่อการสร้าง
ข้อตกลงร่วมกันของสังคม (Social Collaboration)
เพื่อให้เกิดกระบวนการยกระดับในภาคสำคัญๆ
ไปพร้อมกันโดยมีภาครัฐจากส่วนกลาง ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคเอกชน ภาคสถาบันการศึกษา และภาคประชาชนเป็นตัวนำหลัก
ในการขับเคลื่อน

หากนำเกณฑ์การพัฒนาตามกระบวนการของกฎบัตรเมือง (City
Charter) สาขาที่ควรจัดทำข้อตกลงร่วมควรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
ประกอบด้วย กลุ่มหัวจักรการพัฒนาเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงเมือง
(Economic and Urban Transform) และกลุ่มสนับสนุนการพัฒนา
(Social Support) ซึ่งมักเป็นการพัฒนาฐานรากด้านทรัพยากรธรรมชาติ
และคน (Natural Environment and People Support)

โดยกลุ่มหัวจักรการพัฒนาเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงเมือง
ที่จำเป็นจะต้องกำหนดข้อตกลงร่วมเพื่อให้เป็นยุทธศาสตร์นำนั้น
ได้แก่ กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสร้างความยั่งยืน โดยทั่วไปจะเลือก
กลุ่มเศรษฐกิจสีเขียว อุตสาหกรรมสีเขียว และกลุ่มการผลิตอาหารและเกษตร
เนื่องจากกลุ่มนี้จะทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางเป้าหมาย และนโยบาย
ที่สามารถส่งผลกระทบต่อภาคการแข่งขันของอุตสาหกรรมภาคเศรษฐกิจ
และภาคการเปลี่ยนแปลงรูปแบบเมือง ในกระบวนการวางแผน
จะต้องวิเคราะห์สถานการณ์และรูปแบบการพัฒนา (Scenario Analysis)
อย่างละเอียดเพื่อให้ทราบถึงสถานะ สมรรถนะ โอกาส ความสามารถในปัจจุบัน
และศักยภาพในอนาคต

สาขาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ที่เหมาะสมกับอีอีซีนั้น
ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมการผลิต การบริการ สาขาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้ง
สาขาเกษตรและอาหาร ซึ่งควรคัดเลือกที่อีอีซีมีพื้นฐานทรัพยากรและความ
เชี่ยวชาญอยู่แล้ว โดยข้อตกลงร่วมจะต้องระบุเจตนารมณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
ให้เด่นชัด เช่น ทั้งกระบวนการได้มาซึ่งวัตถุดิบ กระบวนการขนส่งโลจิสติกส์
กระบวนการผลิต กระบวนการจัดเก็บ การบริการ และการบริหารจัดการ
จะต้องไม่เป็นปัจจัยกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศโลก (Climate
Change) การเพิ่มขึ้นของการใช้ทรัพยากรและพลังงาน การลดลง
ของคุณภาพชีวิต หรือการลดลงของโอกาสในการมีคุณภาพชีวิตที่ดี
ของประชาชนในด้านต่างๆ

สำหรับกลุ่มสนับสนุนการพัฒนา ได้แก่ สาขาโครงสร้างพื้นฐานและ
สาธารณูปโภค เช่น สาขากำลังงานสีเขียว (Green Energy) คมนาคมขนส่งสีเขียว
(Green Economy) การปรับปรุงฟื้นฟูเมือง (Urban Revitalization) หรือ
สุขภาพและสุขภาวะ (Health and Wellbeing) กลุ่มนี้จะเป็นสาขฐานราก
มีบทบาททั้งการสนับสนุนกลุ่มหัวจักรการพัฒนาเศรษฐกิจและ
การเปลี่ยนแปลงเมือง และเป็นผู้ได้รับผลจากการพัฒนา

โดยสาขาคมนาคมขนส่งสีเขียวเป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสำคัญเป็น
กรณีพิเศษ เนื่องจากเป็นสาขาส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงระบบกายภาพเมือง
พฤติกรรมคน และพฤติกรรมเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงจากการขับเคลื่อน
จากหัวจักรจะไม่ประสบความสำเร็จหรืออาจไม่ยั่งยืน หากสาขาคมนาคมขนส่ง
สีเขียววางแผนผิดพลาดไม่สนับสนุนเจตนารมณ์ที่ได้วางไว้

เนื่องจากข้อตกลงร่วมของสังคมเป็นทิศทางการพัฒนาที่สังคม
มองเห็นร่วมกัน มีอิทธิพลและบทบาทต่อการพัฒนาในอนาคตเป็นอย่างมาก
ดังนั้น จึงเสนอให้อีอีซีจัดทำแผนงานนี้ขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ให้รัฐบาล
หรือผู้มีอำนาจแท้จริงเป็นผู้นำในการกำหนดยุทธศาสตร์และนำสู่การปฏิบัติ
แผนและโครงการใดๆ ที่แม้จะมีผลตอบแทนสูง หรือเป็นกลุ่มเศรษฐกิจ
ขนาดใหญ่แต่หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากสังคม จากประชาคมของอีอีซี
แผนงานและโครงการดังกล่าว จะไม่ประสบผลสำเร็จและได้รับความ
ร่วมมือสนับสนุน